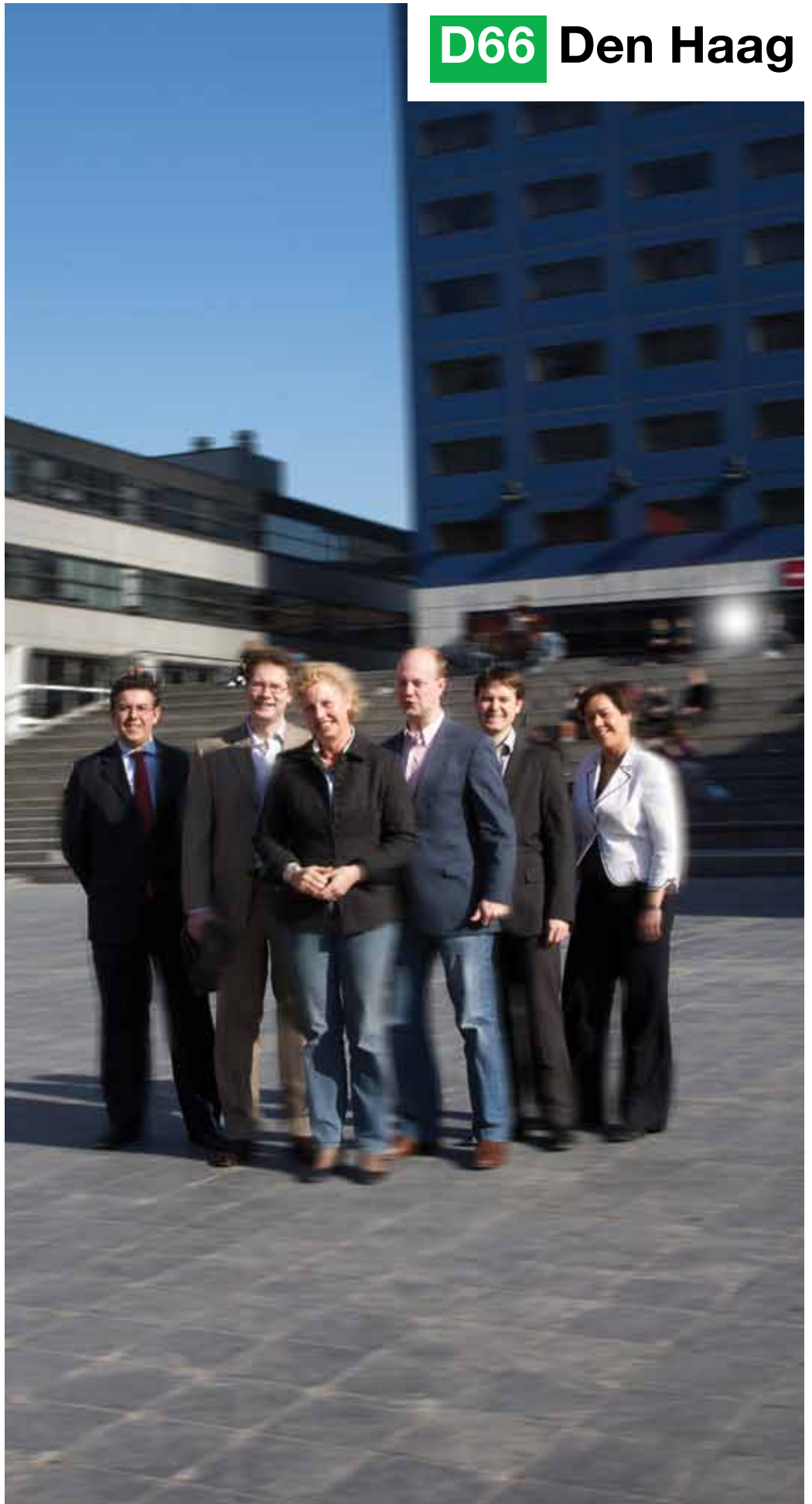

MEI 2010

BUITENHOF

D66 Den Haag

Inhoud

Redactioneel	2	Nieuwe leden - Stellen zich voor...	12
Bestuur - Van de voorzitter	3	Maria Victoria Carrión Carrera	12
Interview - Mark Bovens	4	Liam Zwitter	
Boeken - "U draait en u bent niet eerlijk"	7	Azar Moshaver	
Interview - De nieuwe fractie	8	Column Joris Voorhoeve	14
Fractie - Vliegende start	10	Agenda & Colofon	15
In memoriam - Hans van Mierlo	11		

Beste lezer

Vrienden van de Haagse afdeling,

Anders? Ja! D66! hebben velen van ons de afgelopen maanden in spiegelbeeld zien staan als ze vergeefs naar buiten probeerden te kijken. Zo niet, dan hadden ze de poster verkeerd om opgehangen. De slogan heeft de kiezer aangesproken en we kunnen dus ook veel dingen anders gaan doen. Om te beginnen is onze fractie met zes hoofden in de gemeenteraad teruggekomen. U kent ze natuurlijk al lang, en dat ze het anders gaan doen weet u ook. Maar wat vinden ze belangrijk en waar gaan ze mee beginnen? Dat leest u verderop in dit nummer.

Ook anders is dat Tobias Dander in de raad zit en daarom niet langer hoofdredacteur van dit blad is. Vanaf deze plaats feliciteer ik hem met zijn raadslidmaatschap en ik dank hem hartelijk voor zijn zorgvuldige en altijd inspirerende hoofdredacteurschap. Ik heb de eer hem op te volgen als hoofdredacteur. Ga ik in die hoedanigheid ook dingen anders doen? Nee, dat was ik eerlijk gezegd niet van plan. Buitenhof heeft de laatste jaren onder leiding van Tobias een flinke kwaliteitsslag gemaakt, zowel inhoudelijk als qua vorm en mijn ambitie is om dat niveau vast te houden.

Esther Benerd heeft onlangs afscheid genomen van Buitenhof. Aan haar ook een warm dankwoord voor haar bijdragen. En nu we toch bezig zijn: ook Erik van Buiten schrijft in dit nummer zijn laatste column als afdelingsvoorzitter.

Ik denk dat ik niemand te kort doe als ik zeg dat daarmee 'een einde aan een tijdperk' komt. Dit overigens niet zonder het volste vertrouwen dat met het aantreden van Anke Klein als zijn opvolger ook een nieuw tijdperk zal aanbreken.

Door het toetreden van Roman Baatenburg de Jong en Hugo van Haastert tot de redactie hebben wij niet aan kracht of kwaliteit ingeboet. Hen heet ik van harte welkom.

Na de zege van 3 maart kwam voor D66 de oorverdovende stilte. Op 11 maart j.l. overleed onze Hans van Mierlo. Bob van den Bos herdenkt hem met een persoonlijke herinnering. Joris Voorhoeve licht zijn keuze voor D66 toe in de gastcolumn. We hebben het boek U draait en bent niet eerlijk van Maarten Molenbeek gelezen. En als u wilt weten wat Hugo en ik te zoeken hadden in het Fysisch Laboratorium in Utrecht, nodig ik u van harte uit niet langer bij deze bladzijde te blijven hangen.

Een warme, liberale groet,

Namens de hele redactie,

Karel Feenstra

Oei ik groei!

Met mijn laatste column als voorzitter van D66 Den Haag is het moment gekomen van terugblikken en vooruitkijken. Ik zie groei en opkomende groeipijntjes. Ik kijk terug op 3 enerverende bestuursjaren. Sinds mijn aantreden in 2007 heeft onze partij het drama van herhaaldelijk verliezen weten om te keren tot een stijgende lijn. Leden zijn weer aangehaakt, de politieke lijn is weer herkenbaar. Alexander Pechtold heeft als politiek leider D66 weer profiel gegeven, met inhoud en uitstraling. Samen met partijvoorzitter Ingrid van Engelshoven heeft hij de partij weer op poten gezet. Beiden hebben de afgelopen jaren een topprestatie geleverd en D66 weer vanuit de marge van de politiek teruggebracht in het hart van het debat, het hart van de macht. Het zag er bij Alexander soms kinderlijk eenvoudig uit, maar ik geef het je te doen. De komende jaren zal de kamerfractie groter en invloedrijker zijn. En dat willen we terugzien in veranderingen in beleid en politieke cultuur. Dat wordt het volgende huzarenstuk voor D66!

Lokaal hebben we een vergelijkbare verandering meegemaakt. We zijn gegroeid, en hoe! In 3 jaar tijd meer dan verdubbeld tot boven de 1400 leden. We hadden voorheen een kleine kern van actieve leden. Deze kleine groep zette met korte lijnen in onze afdeling de koers uit, zowel inhoudelijk als organisatorisch. Het was een leuke periode, waar veel mogelijk was en veel informeel werd geregeld. Het is tijd die fase achter ons te laten. D66 is diverser geworden in samenstelling en belevingswereld. Standpunten lopen vaker uiteen. D66 is weer een grote partij geworden.

We gaan dus een nieuwe fase in. Nieuwe leden worden nu vaker ook actieve leden die deel willen uitmaken van een levendige afdeling waar ruimte is voor stevige inhoudelijke discussies en prettig onderling contact. De werkgroepen zijn snel gegroeid in aantal en in omvang. Maar groei moet ook georganiseerd worden, anders leidt dit tot groeipijnen en gedoe. De organisatie en onderlinge communicatie kan nog verder versterkt worden. Vrijwilligheid is niet hetzelfde als vrijblijvendheid. We moeten op elkaar kunnen rekenen en elkaar durven aanspreken. Ik pleit voor partijdemocratie in actie, via werkgroepen, netwerken, afdelingsvergaderingen of gewoon aan de bar. Waar leden af en toe het staatsrecht aanhalen of de partij-reglementen op tafel leggen om de leiding weer op scherp te zetten. Geen politieke spelletjes, maar open vizier en in ontspannen sfeer. Ik pleit voor groei, in actieve leden, met meer invloed, initiatief, debat en een groeiende verbinding met alle mensen in de stad. Hier ligt de

komende tijd een uitdaging voor bestuur, fractie en de actieve leden zelf. Als ons dat lukt, dan heeft D66 Den Haag de top nog niet bereikt!

Ik kijk terug op een prettige samenwerking met velen. Ik denk aan mijn (voormalig) bestuursgenoten van de afgelopen jaren. Ik denk ook aan vele oudere trouwe leden die weer actief werden om een handje te helpen en mee te denken. Ik denk aan de vrijwilligers in de campagne,

die bij nacht en ontij op pad waren. Ik denk aan het geduld van de redactie van Buitenhof, die weer moesten wachten op mijn bijdrage. Ik denk ook aan de goede raads kandidaten, die ik afgelopen 6 maanden meer heb gezien dan me lief is. We hebben een stevige raads campagne achter de rug, waar de partijen er stevig ingingen, de PVV en VVD voorop. Onze lijsttrekker Marjolein de Jong heeft D66 goed en duidelijk gepositioneerd. We hebben uitstekend samengewerkt. We hadden in onze stad ongeveer 200 vrijwilligers actief in deze campagne en met succes: de raadsfractie is gegroeid van 2 naar 6 raadsleden. De kans dat D66 wethouders gaat leveren om de stad te besturen, is erg groot. D66 krijgt dan daarmee in Den Haag vier keer zoveel politieke vertegenwoordigers! De opdracht om D66 in Den Haag zichtbaar en vernieuwend te houden, ligt nu bij hen. Ik sta in voor hun talent en betrokkenheid. Maar nu moet het gebeuren, de arena is nu voor hen. Vol verwachting zie ik de resultaten tegemoet, de veranderingen, het typische D66-geluid. Ik kan niet wachten.

Erik van Buiten

“D66 moet zich achter de oren krabben over risico's van Diploma-democratie”

In het boek **Diploma Democracy** stellen Mark Bovens en Anchrit Wille vast dat politieke gremia in Nederland goeddeels door hoogopgeleide mensen worden bemand. Onze democratie is in de praktijk een meritocratie. Hoogopgeleide mensen hebben andere prioriteiten dan laagopgeleide mensen en zo ontstaat het risico dat de belangen van de 30 procent laagopgeleiden onvoldoende op de politieke agenda terug te vinden zijn. D66 zou zich daar, als academische partij bij uitstek, wel eens over achter de oren mogen krabben, vindt Mark Bovens.

Met energieke pas gaat Mark Bovens ons voor naar zijn werkkamer door de gangen van het voormalige Fysisch Laboratorium, een gebouw van de Universiteit Utrecht. Het is voor Buijs-Ballot neergezet, vertelt hij, vanwege zijn verdiensten voor de wetenschap. De Nobelprijs bestond nog niet, dus dan maar een gebouw. We hebben het over de politiek, de kiezers en de veranderende verhouding tussen beiden door de jaren heen.

Naast de oude klassieke links-rechts scheidslijn is er volgens u een nieuwe scheidslijn in opkomst. wat bedoelt u daarmee?
De oude scheidslijnen zijn nog steeds wel te zien, maar er is inderdaad een opvallende nieuwe trend waarbij het opleidingsniveau een rol speelt. De ‘diploma democratie’ noemen mijn Leidse collega Anchrit Wille en ik dat. Onze stelling is dat er geen algemene kloof is tussen burgers en politiek. En als er een kloof is, dat is dat er een tussen hoog en laagopgeleide burgers. Deze kloof heeft zich verknoopt met een nieuwe scheidslijn in ons politieke landschap naast de klassiek onderscheiden religieus/seculier en links/rechts scheidslijnen.

De nieuwe scheidslijn die zich nu in Nederland aftekent is die tussen de kosmopolieten en de nationalisten, waarbij de sociaal-culturele vragen op het terrein van immigratie, integratie en Europeanisering leidend zijn. De vraag is gericht op onze nationale identiteit: wat delen wij nog

samen? Is er een Nederlandse Leitkultur of zijn wij meer een onderdeel van een veel globalere kennissamenleving. Die ontwikkeling is duidelijk onder kiezers te merken sinds begin jaren '90, maar de politiek bleef sterk kosmopolitisch ingesteld, met uitzondering van de Centrum Democraten overigens. Het veranderde allemaal met de komst van Fortuyn. En nu hebben we de PVV, Trots op Nederland en in iets mindere mate de SP aan de nationalistische kant en Groen Links en D66 aan de kosmopolitische kant, waarbij D66 zichzelf een beetje opnieuw heeft uitgevonden. Deze tweedeling loopt vrijwel gelijk met de scheidslijn hoog en laagopgeleid. We zien ook dat de klassieke middenpartijen zich tot voor kort eigenlijk geen raad wisten met deze nieuwe tegenstelling. De PvdA is op de onderwerpen immigratie en Europa eigenlijk in tweeën gespleten. Zij hebben een pro-Europees standpunt terwijl een groot deel van de traditionele achterban dat niet is.

D66 profileerde zich altijd als een middenpartij, als partij van de nuance, niet opgesloten in één zijde van een ideologisch verhaal. Dat lijkt nu min of meer omgekeerd te zijn.

Op de klassieke links-rechts lijn zit D66 nog steeds in het midden, maar in de nieuwe tegenstelling vertegenwoordigt de partij één van de polen. D66 is momenteel the real thing als het gaat om de onderwerpen voor hoogopgeleiden, meer dan de PvdA, die daarbij heen en weer slingert.

Welke risico's ziet u bij de nieuwe polarisatie in de Nederlandse politiek?

Om te beginnen, de opkomst van de PVV biedt een correctie op een vrij eenzijdige politiek die een aantal onderwerpen die voor de laagopgeleiden zeer belangrijk waren niet heeft geadresseerd. Met betrekking tot Europa denk ik dat het risico wel meevalt. Het was goed dat met het referendum voor het grondwettelijk verdrag Europa eindelijk eens werd gepolitiseerd. We moeten nu ook echt nadenken over de belangen van de mensen die misschien minder baat hebben bij Europa.

Iets vergelijkbaars zie je misschien ook wel op nationaal niveau. De legitimiteit van de regering onder de laagopgeleide groep was veel lager. Maar binnen de politiek wordt hun claim nu wel neergezet.

Ja, vanuit het oogpunt van vertegenwoordiging kan dit wel een soort zelfreinigend effect hebben. Recente onderzoeken laten wel zien dat het vertrouwen in de politiek en de democratie gestegen is. Anderzijds is het wel een feit dat we een vrij radicale anti-moslim partij hebben in Nederland. Ik vraag me af of de PVV-stemmers dat anti-Islam verhaal wel zo belangrijk vinden. Het is meer een proteststem uiteindelijk. De PVV kan zich ontwikkelen tot een nieuw soort parlementair populisme.

Dat hebben we ook bij de SP gezien. Die is begonnen als een communistische eenheidspartij met een marxistisch-leninistische grondslag, maar is nu een salonfähige partij. Maar ook Van Mierlo is natuurlijk heel populistisch begonnen, anti-establishment, en Pechtold heeft zich in het begin ook van populistische stijlfiguren bediend. In theorie zou de PVV zich ook tot een anti-parlementaire partij kunnen ontwikkelen, volgens het Italiaanse jaren '30 model. Maar daar zijn weinig aanwijzingen voor.

Een opvallende overeenkomst tussen de PVV en D66 is het feit dat ze beide het democratisch stelsel willen hervormen zodat de inspraak van de burger te vergroten en de vermaarde kloof te dichten.

Ja, maar daar kan je op verschillende manieren invulling aan geven. D66 wil bijvoorbeeld meer deliberatie en interactieve beleidsvorming. Maar daar blijf je natuurlijk de hoogopgeleiden mee trekken. Ik denk zelf dat directe vormen van democratie naar hun aard heel geschikt zijn om laagopgeleiden een stem te geven. Want als niet alleen de vertegenwoordiging wordt gekozen, maar je ook concrete aangelegenheden voorlegt, is de representativiteit van de laagopgeleide groep groter. In het stemhokje zijn alle stemmen gelijk. En de ironie is dat de partij met de meeste academici de meest directe vorm van democratie voorstaat om de laagopgeleide stem een rol te geven.

Overigens zullen de sociaal-culturele tegenstellingen door meer referenda niet verdwijnen. Er worden hooguit wat meer kanalen gecreëerd tussen het volk en de politieke elite om de onvrede te uiten. Want de realiteit is dat Nederland een 'diploma-democratie' is, die op gespannen voet staat met het democratische principe van het lekenbestuur. D66 zou zich toch echt eens achter de oren moeten krabben met de vraag hoe we die 30 procent laagopgeleiden en 40 procent middelbaar opgeleiden toch een stem geven in het democratisch proces.

Hoe is het te verklaren dat er genoeg mobiliserende kracht zit bij de middenpartijen? Is er een middengroep tussen kosmopolieten en nationalisten?

De andere tegenstellingen zijn niet weg. Religieus-seculier is nog steeds zichtbaar. CDA, CU en SGP. Het is de tegenstelling tussen Plasterk en Donner. Een deel van de bevolking stemt vanwege religieuze redenen, met name ouderen. De sociaal economische tegenstelling is nu met de crisis weer belangrijker. De PvdA en de VVD hebben nu een helder verhaal. In tijden van grote economische crisis komen die oude scheidslijnen weer terug. Mensen switchen ook. De tegenstelling kosmopoliet-nationalist is een nieuwe verschijningsvorm van de oude tegenstelling tussen libertair en autoritair. De Boerenpartij en D66 zijn daar exponenten van, maar dat is altijd klein geweest in Nederland. Het zit op law-and-order issues, migratie en Europa.

Als we kijken naar Den Haag, zie je een heel erg gesegeerde stad, naar inkomensniveau en naar opleidingsniveau. Ik heb in AD Haagsche Courant de overzichten gezien per wijk en stembureau. Het beeld past redelijk.

De PVV wint in lagere middenklasse wijken. Duindorp, Moerwijk, Wateringse Veld, Ypenburg en Leidschenveen en Mariahoeve. In de Schilderswijk wonen bijna geen autochtone laagopgeleiden meer. Dat zijn migrantenwijken waar de PvdA en GL winnen. Duindorp is een laagopgeleide homogene wijk.

In Den Haag heeft de scheidslijn gezorgd voor een nieuwe gemeenteraad. Heeft dit gevolgen voor de bestuurbaarheid van de stad?

Dat is van alle tijden. De SP wilde jaren ook niet meedoen. Stem tegen, stem SP. Zij stelden eisen die voor niemand acceptabel waren. Langzaam is men begonnen met wethouders leveren. Nu is de SP overal onderdeel van colleges en ook landelijk bereid te regeren. GroenLinks heeft ook nog nooit landelijk geregeerd.

In Den Haag wordt nu een college gevormd zonder PVV. Een coalitie met de PVV erin zou natuurlijk heel instabiel zijn. De ideologische afstand tot andere partijen is natuurlijk zo groot dat het moeilijk is om daar een programma mee te maken. Daarom zal de PVV ook landelijk niet in de coalitie komen.

Tot slot, wat is de niche van Pechtold?

Zijn profiel valt heel goed samen met de nieuwe tegenstelling. Rutte probeerde op die nationalistische, populistische toer te gaan, maar dat past niet bij hem. Pechtold en zijn kosmopolitische boodschap gaan goed samen, net als bij Halsema. Ik denk dat in dat kosmopolitisme D66 een natuurlijke niche heeft gevonden. De partij is altijd sterk Europees georiënteerd geweest. Een juristenpartij, liberale rechtstaat, globalisering, past perfect bij de achterban.

Wat het feestje gaat verstoren is dat de PvdA haar knopen heeft geteld. De PvdA had drie keuzes. Doormodderen en geen keuzes maken, met hoogopgeleiden die naar D66 en laagopgeleiden die naar de SP overliepen. Of kiezen voor de laagopgeleiden en strenger worden voor migranten. Mijn indruk is dat de keuze voor Cohen een keuze is voor de beter opgeleide middenklasse kiezer. En daarmee vooral zetels terug haalt die bij D66, GL en SP zijn terechtgekomen. De persoonlijke factor kan het verschil maken.

"U draait en u bent niet eerlijk"

Spindoctoring in Nederland

Aardig onderwerp, zo tussen twee verkiezingen in; spindoctoring in Nederland. Worden wij als burgers grotelijks voor de gek gehouden door gehaaide manipulatoren? Of zijn spindoctors een buitenlands fenomeen waar wij geen last van hebben? Niemand kan hier met meer gezag over vertellen dan Maarten Molenbeek (D66 Rotterdam). Maarten presenteerde begin maart in Nieuwspoord zijn boek "U draait en u bent niet eerlijk". De zaal pulde uit, er was geen staanplaats meer vrij. Zijn boek is inmiddels een must geworden voor politici en campagne-strategen.

Hoe vond je het om daar voor die zaal te staan? Iedereen die in Nederland iets met campagne-strategie of politieke voorlichting te maken heeft leek aanwezig te zijn. Van Jack de Vries tot Kay van der Linde.

"Zodra ik voor de zaal stond vielen de zenuwen van me af. Wat scheelt is ook dat ik veel van die mensen voor mijn boek al uitgebreid gesproken had. Ik heb er enorm van genoten. De belangstelling is overweldigend. Mijn agenda zit vol met afspraken, voordrachten en interviews."

Hoe ben je op het idee voor dit boek gekomen?

"Ik studeerde aan de Erasmus Universiteit en moest een afstudeerproject hebben. Datgene wat me net dat zetje gaf was dat het verhaal van Ella Vogelhaar die als minister moest aftreden omdat haar beeldvorming in de media niet goed was. Rutger Castricum viel haar vervolgens aan met zijn vermoeden dat ze een spindoctor toegewezen zou hebben gekregen. Er was in Nederland nog nooit onderzoek naar gedaan."

In de kamer met Rita

"Ik heb mijn stages gelopen bij het CDA en Rita Verdonk. Bij Rita kwam ik via Kay van der Linde terecht die mij benaderde omdat zij wel iemand kon gebruiken. Politiek zaten we niet op een lijn, maar het was een mooie ervaring waar ik veel van heb geleerd. Nu werk ik als voorlichter voor het College van B&W in Rotterdam."

Wie zijn de spindoctors van Nederland?

In ons land bestaan geen full time spindoctors zoals in Amerika of Engeland. Jack de Vries was een echte spin-

doctor, maar die heeft dat maar een paar maanden gedaan. Er wordt wel veel gebruik gemaakt van spin-technieken. Keihard spindoctors zou in Nederland niet werken.

Door het coalitiestelsel kan dat niet. Je hebt elkaar al snel weer nodig. Dus je kunt je maar beperkt bedienen van onwaarheden, zwartmakerij en dergelijke. Dat kan in een tweepartijstelsel wel, want daar regeer je toch nooit samen. De uitspraak van Balkenende die Wouter Bos voor leugenaar en draaikont uitmaakte is beroemd. Een paar maanden later zaten ze samen in een kabinet.

Welke partijen spinnen het meest professioneel?

"Het CDA gaat hier het verst in, misschien wel te ver. Daar zitten vier man die zich permanent alleen maar bezig houden met de beeldvorming van politici en het beleid. Zelfs het verkiezingsprogramma gaat eerst langs deze heren. Ook kamerleden worden vaak geregisseerd." *Tjerk Heringa*

Een aantal van jullie zal Maarten kennen van onze campagne voor de gemeenteraadsverkiezingen. Hij speelde een belangrijke rol op de achtergrond. Maarten weet precies hoe je tijdens verkiezingen het initiatief in de media naar je toe kunt trekken en optimaal kunt reageren op de uitingen van andere partijen. Samen met Victoire Lucieer maakte hij dagelijks analyses van de media.

'Meer burgerparticipatie, geen Poolse landdag'

Het verkiezingsfeest van 3 maart – D66 schoot in Den Haag van 2 naar 6 zetels – is gevierd. De vers aange-treden gemeenteraadsfractie barst van de ambitie, met name op het gebied van participatie van burgers. De partij staat weer midden in de Haagse politiek en is essentieel voor een nieuw stadsbestuur als grote winnaar van de raadsverkiezingen. Maar of de ambities van de fractie ook omgezet zullen worden in be-stuurskracht zullen de nog lopende collegeonderhandelingen moeten uitwijzen. De energie en de veranderingsdrift spatten bijna van de pagina's van het lokale programma. Waar gaat de fractie als eerste de tanden inzetten?

Tobias Dander: 'Onze speerpunten. Dat begint dus bij onderwijs, 100 miljoen euro erbij, wegwerken van de taalachterstanden, conciërge op elke school. Maar ook het wegwerken van de kinderziektes van het Verkeerscirculatieplan (VCP). Het is niet één ding dat je als eerste gaat aanpakken.'

Martijn Bordewijk: 'Het begint natuurlijk wel met het proberen te laten landen van de verandering van de hou-ding van de gemeente. Dat is altijd een overkoepelend thema van ons geweest, het "Anders" verhaal. Participa-tie van burgers is iets wat toch redelijk verkeerd ging in het vorig college. In ieder geval moeizaam.'

Burgers betrekken bij bestuur is een streven van alle tij-den. Elke lokale politicus breekt er z'n hoofd over. Hoe gaat D66 daar meer schwing in brengen?

Marjolein de Jong: 'We hebben voor de verkiezingen een initiatiefvoorstel ingediend, de participatieladder – una-niem door de Raad aangenomen. Daarin beschrijven we hoe je op een makkelijke, inzichtelijke manier, afhan-kelijk van het type project, plannen ter inspraak kunt voorleggen, hoe en op welk niveau omwonenden kunnen meeprenen.'

Zeg je bij een masterplan het ligt helemaal open, ieder-een mag schieten, of ga je van tevoren als politiek kaders stellen, over het aantal woningen, in die en die prijsklas-sen? Op het niveau van de herinrichting van een plein kun je tegen de buurt zeggen, we hebben zoveel geld, kom maar, wil je meer groen of juist meer parkeerplaat-

sen? Die verschillen in inspraakvorm moet je van tevo-ren heel duidelijk maken. Dan creëer je realistischer ver-wachtingen

'Ik ga burgers van mijn kant dan ook aanspreken dat ze mee móeten doen. Alleen achterover zitten en af en toe klagen als het niet goed gaat, da's geen (vorm van parti-cipatie. Ik verwacht niet alleen van dit huis [Stadhuis, red.] wat, maar ik verwacht ook wat van burgers: jullie zijn nu ook aan zet. Het moet van twee kanten komen.'

Loop je niet het risico, bijvoorbeeld bij grote bouwpro-jecten, dat het een conservatieve, remmende uitwerking kan hebben zodra je mensen meer betreft?

Tobias: 'nee, nee...'

Marjolein: 'Je moet die kaders stellen maar tegelijk kun je van burgers vragen, denk eens met ons mee. Wil je bij een bouwplan met duizend woningen – vooraf bepaald – vooral laagbouw of zie je ook ruimte voor een hoge flat.' Is een woningbouwplan niet te gewichtig om burgers al helemaal vooraf te betrekken?

Rachid Guernaoui: 'Ook bij die fase kun je burgers be-trekken. Als wij als gekozen volksvertegenwoordigers iets willen, dan hebben we daar een bepaalde reden voor, daarover moeten we mensen informeren en kunnen we kijken hoe zij daarop reageren. Dan ga je afwegen, moe-ten we verder, moeten we 't misschien anders inrichten.'

Marjolein: 'Je creëert zo wel een Poolse Landdag. Kijk,

hoe vervelend het ook klinkt, wij zijn wel gekozen volks-vertegenwoordigers. Dat betekent niet dat je voortdurend moet vragen: hoe zou u hiermee omgaan stad? Soms moet je ook beslissen.'

Martijn: 'Mensen verwachten dat je een politieke keuze maakt, daar ben je voor gekozen. Maar in het verleden zag je dat niet helder was wat de gemeente ging doen en wat er nog open lag. Mensen die op inspraakavonden dachten, "ik ga 'es even vertellen wat er allemaal moet gebeuren", terwijl er al een aantal dingen vast lagen. Dan heb je al een eerste teleurstelling.'

In feite een klassiek probleem, burgers in een vroeg sta-dium adequaat informeren.

Rachid: 'In anderhalf jaar tijd heb ik in verscheidene dos-siers gezien dat burgers echt niet begrepen waarom de gemeente bepaalde keuzes maakte, dat ze niet werden betrokken, dat er vragen onbeantwoord bleven. Bewo-

ners hebben niet altijd gelijk maar ze hebben wel recht op antwoorden.'

D66 wil een levendiger stad met een bruisender uitgaans-leven. Hoe heeft het zover kunnen komen dat er voor zes-tien en zeventien jarigen 's avonds geen bal meer te doen is?

Marjolein: 'Het lastige is dat die groep gemiddeld één cola per avond drinkt. Een ondernemer kan daar niet echt van draaien. Bazart, Musicon, Het Paard van Troje, het Haags Popcentrum, die programmeren voor deze doelgroepen met subsidie. Daar kun je natuurlijk afspra-ken mee maken.'

Rachid: 'Er waren de problemen met de Asta [discotheek, red.], een aantal andere discotheken is op de fles gegaan, en de grote disco die op de Markthof zou worden gereali-seerd is er niet gekomen.'

De nieuwe raadsfractie

Marjolein de Jong

Missie: Doorpakken met participatie, meer aan-dacht voor cultuur en sluiting van de drugsgebruikersplek Van der Vennepark

Martijn Bordewijk

Missie: Zorgen dat het makkelijker wordt om te ondernemen in de stad door minder re-gelgeving

Rachid Guernaoui

Missie: Meer conducteurs op onveilige trams, elke school een conciërge en aanpakken VCP knelpunten

Tobias Dander

Missie: Den Haag wordt een mooiere stad, vooral in de ogen van de bewoners, en energie-zuinig

Joost Sneller

Missie: Zorgen dat het volgend college niet wordt opgezaald met een financiële wanboel en Den Haag moet Genève gaan passeren als juridische wereldhoofdstad

Kim Waanders

Missie: "Ik wil uw en mijn ideeën omzetten in concrete resultaten."

Nieuwe fractie maakt vliegende start

Direct na hun installatie op 11 maart, zijn de nieuwe raadsleden van D66 aan de slag gegaan in hun nieuwe functie. Zo voeren zij gesprekken met mensen in het veld om te horen wat er leeft en zijn enkele onderwerpen al behandeld in de raad. Daarnaast gaan de college onderhandelingen gewoon door.

Namens D66 voeren fractievoorzitter Marjolein de Jong en vice-fractievoorzitter Rachid Guernaoui de gesprekken in de onderhandelingen. Rachid heeft de functie van onderhandelaar inmiddels overgenomen van afdelingsvoorzitter Erik van Buiten. "Erik heeft het uitstekend gedaan. Maar nu het proces vordert en we meer de diepte in gaan, is het prettig als er naast Marjolein nog iemand aanschuift die inhoudelijk thuis is in de dossiers en precies weet wat er de afgelopen periode heeft gespeeld," aldus Guernaoui.

De vier andere raadsleden, allemaal nieuw in de raad, zijn inmiddels al bij veel instellingen en organisaties in de stad op bezoek geweest om kennis met hen te maken. "Natuurlijk ken je al veel personen vanuit je eigen achtergrond en heb je al veel mensen leren kennen tijdens de campagne, het is goed om juist ook vanuit de nieuwe functie van raadslid het gesprek met de Haagse burgers aan te gaan," aldus Tobias Dander. "Door dit soort gesprekken kom je er niet alleen achter welke zaken er spelen op de verschillende terreinen, maar leer je ook de mensen uit het veld kennen die zich hiermee bezig houden." Kim Waanders, die het onderwijsveld is ingedoken, vult aan: „Deze gesprekken zorgen ervoor dat je niet alleen praat over de mensen, maar juist met de mensen.”

Naast deze kennismakingsgesprekken is ook het reguliere raadswerk al begonnen. Hoewel er vooralsnog geen nieuw college is en de meeste dossiers in de wacht worden gezet, zijn er wel enkele spoedeisende zaken die nu al besproken dienen te worden. Martijn Bordewijk, die zijn baan als beleidsmedewerker bij de gemeenteraadsfractie heeft ingeruild voor het raadslidmaatschap en een parttime baan bij het landelijk partijbureau, heeft inmiddels al enkele algemene raadscommissies bijgewoond. "Helaas is het daar ook bij gebleven, want het agendapunt waar ik me op had voorbereid werd van de agenda geschrapt omdat de wethouder op het laatste moment met toezeg-

gingen kwam waardoor bespreking niet meer noodzakelijk was." Tobias Dander heeft zijn vuurdoop al wel ondergaan. "Bij de bespreking van een woningbouwproject aan de Maasstraat en de behandeling van plannen voor de huisvesting van de Hoge Raad aan het Korte Voorhout heb ik namens D66 het woord gevoerd." Volgens fractievoorzitter Marjolein de Jong deed hij dat met verve. "Hij durfde zelfs raadsleden van andere partijen te interrumperen tijdens de eerste discussie waar hij aan deelnam, iets dat ik enkele raadsleden uit de vorige periode vier jaar lang niet heb zien doen. Hij liet zich niet van de wijs brengen toen wethouder Huffnagel hem "uitprobeerde". Ook Joost Sneller heeft er al een commissievergadering opzitten. "Namens D66 voer ik het woord in de rekeningencommissie, dat is de commissie die zich vooral bezig houdt met de financiële kant van de besluitvorming en de verantwoording."

Ook bij de fractieondersteuning zijn er enkele veranderingen. Zo zal Dennis Groenewold de fractie gaan bijstaan als beleidsmedewerker en zal Dick van Egmond zich als stagiair nuttig maken op het gebied van de interne informatievoorziening. Zij vormen nu samen met Daniëlla Magermans, die nog steeds werkzaam is voor de fractie, de ondersteuning voor de raadsleden. Daarnaast wordt de fractie ook ondersteund door een flink aantal leden die ieder vanuit hun eigen vakgebied meedenken.

Om aan de nieuwe situatie te wennen en afspraken te maken over de werkwijze binnen de fractie hebben de raadsleden en medewerkers zaterdag 24 en zondag 25 april samen een weekend doorgebracht. "Het is een behoorlijke groei die we hebben meegemaakt en het is natuurlijk anders werken met twee raadsleden dan met zes. Het weekend was daarom niet alleen noodzakelijk om afspraken te maken over de komende periode, maar ook om elkaar nog beter te leren kennen en het groepsgevoel te verstevigen."

In memoriam Hans van Mierlo

Vlak voordat ik kwam had Hans koffie gezet. We waren gezellig aan de eettafel gaan zitten, beneden, in zijn huis aan de Herengracht. Voor ik kon vragen hoe het met hem ging brandde hij los over het Midden Oosten- beleid van Maxim Verhagen. Daar deugde weinig van. Na het achtste of negende argument realiseerde de spreker zich plotseling dat hij zijn taak als gastheer had verwaarloosd. Heftig gesticulerend liep hij naar de keuken om dit verzuim goed te maken. Na drie kwartier kwamen we pas op het afgesproken onderwerp: zijn ministerschap van buitenlandse zaken.

Een paar inleidende woorden van mij waren steeds genoeg om een betoog te ontlokken met scherpe analyses, kleurrijke anekdotes en op verontwaardigde toon geformuleerde meningen. Niet zelden waren politici van CDA en VVD –huize onderwerp van zijn misprijzen.

Wat mij altijd het meest opviel bij Hans was zijn authenticiteit: politicus en mens vielen samen. Hij sprak met zijn hart. Dat zie je weinig. De mensen geloofden hem toen hij in 1966 zei verontrust te zijn over de democratie. Hij was oprecht niet uit op een hoge functie en heeft er soms ook vanaf gezien. Van Mierlo was wars van uitgedokterde campagnes of politieke spelletjes. Volgens mij moest hij eigenlijk helemaal niets hebben van partijpolitiek, ook al was hij blij als D66 won. Hans was een solist die niet van alleen zijn hield.

Hij kon ook openlijk twijfelen en toegeven iets niet te weten. Als hij zich echter een mening had deed hij er niet graag concessies aan. Hans vertikte het opvattingen te verdedigen waar hij niet achter stond. Dat is soms lastig in de politiek.

We hadden die middag behalve zijn ministerschap ook alle actuele wereldproblemen grondig doorgenomen. De koffiekant was leeg. Ik greep mijn kans. Hoe gaat het nu eigenlijk met je? vroeg ik. Zijn gezicht betrok. "Ik zeg je eerlijk, Bob, mijn lever stoot weer af en de medicijnen helpen niet meer". De hele wereldpolitiek werd ineens onbelangrijk. Toch heeft hij het nog een tijdje volgehouden. Toen werd het stil aan de Herengracht en verloor D66 haar grote inspirator.

Bob van den Bos

Nieuwe leden

Maria Victoria Carrión Carrera

Maria Victoria is een achtentwintigjarige Spaanse en heeft twee voornamen, want haar drie zussen heten ook Maria. Zij woont en werkt al bijna vijf jaar in Nederland en is sinds een paar maanden lid van D66.

“Ik heb altijd interesse gehad in de politiek. In Spanje ben ik nooit lid geworden van een politieke partij, want ik kon mij in geen van de twee partijen die je daar hebt vinden.

In D66 heb ik een partij gevonden waar ik mijn standpunten terugvind. Het pragmatisme en de pro-Europese stellingname vind ik belangrijk.

Den Haag legt terecht de nadruk op het internationale karakter van de stad. D66 doet dat ook.

Voor de afdeling wil ik me wel gaan inzetten, maar ik zie mezelf niet als een politica die kan debatteren. Ik ben meer een denker. Ik wil dan ook graag beleidsmedewerker worden voor de tweede kamer fractie.

D66 moet kijken en luisteren waar de keizer zich mee bezig houdt en vooral de meerpartijen democratie in stand houden, want die is prachtig.”

Liam Zwitter

Liam is 18 jaar en bijna lid van D66. Hij vindt de standpunten van D66 erg goed. Individuele vrijheid, een eigen leven kunnen leiden met een eigen cultuur, dat spreekt hem aan. Je moet niet te streng zijn bij het integreren, vindt hij.

Verder ben ik voor goed onderwijs en bij economische standpunten links. Ik vind de SP op zich ook goed, maar die zullen door een aantal standpunten nooit in de regering komen. Als uitkomst voor de komende Tweede Kamer verkiezingen zou ik paars-plus leuk vinden.

“Voor de komende verkiezingen wil ik mij minstens vier uur per dag inzetten. Dat kan ik momenteel combineren met mijn opleiding. Ik wil graag meehelpen bij de coördinatie, promotiestandje en helpen mijn idee van een ‘speakers corner’ uit te werken. Canvassen is niets voor mij.

Op het laatste congres is een motie over het opnemen van een integratieparagraaf mede door mijn inbreng en volgens sommige juist door mij inbreng, afgewezen. Ik heb het congres verteld dat ik het te populistisch vind om hier een aparte paragraaf aan te wijden. Je moet je niet laten leiden door de PVV hierin. Boris van de Ham kwam mij bedanken voor de inbreng.”

Liam woont zijn hele leven al in Den Haag. Hij vindt het een leuke stad met goede voorzieningen, maar door alle bouwprojecten is het soms wel een beetje een bouwput. Of hij hier blijft is onzeker. “Ik ben enorm gefascineerd door Japan. Ik studeer Japans en wil daar te zijner tijd ook graag wonen.”

Azar Moshaver

Azar is een uitgenodigde politieke vluchteling van 48 jaar uit Iran. Zij woont sinds 2001 in Den Haag en daarvoor in Groningen en is lid van D66 sinds de gemeenteraadverkiezing.

“Ik zocht naar een partij die kan mee regeren. Ik heb gekeken bij Groen Links en ben zelfs even lid geweest van de SP, maar daar vond ik dat niet.

Het laatste jaar heb ik gemerkt dat D66 een partij is die durft te reageren en ik vind dat zij veel goede standpunten heeft. Een ideale partij waar niks op aan te merken is, bestaat natuurlijk niet.”

Azar heeft bewust voor Den Haag gekozen als stad om te wonen. “Ik wil het verschil maken in de politiek en ben bereid een openbare functie te bekleden. Als ik drie jaar geleden lid was geworden, dan had ik mij kandidaat gesteld voor de tweede kamer.”

De lokale politiek volgt ze tot haar spijt wat minder, omdat ze in Amsterdam werkt en te weinig tijd heeft om zich in de lokale kwesties te verdiepen. Maar ze voelt zich wel thuis bij onze afdeling, waar ze met open armen is ontvangen. En als ze wat voor onze afdeling kan betekenen, is ze daar graag toe bereid.

Vrijheid om te leven

Waarom ben ik vorig jaar juni ook lid van D66 geworden? Omdat samenwerking met de armste landen belangrijk is. Armoede en honger zijn de laatste jaren toegenomen. Ruim 1 miljard mensen lijdt honger, dat is een op de zeven in de wereld. Wij zien hen zelden, want ze wonen in de binnenlanden en in de slumsteden. Ruim tweederden van de allerarmsten zijn vrouwen en kinderen. Die kunnen daardoor minder goed leren en moeilijker productieve volwassenen worden. Zo vermenigvuldigt de armoede zich. Het grote gebrek aan middelen om geboorten te plannen hindert om extreem hoge bevolkingsgroei in de beroerdste landen af te remmen.

Ik ben liberaal en dat betekent: mensenrechten. Die bestaan niet alleen uit vrijheid van meningsuiting en religie. Mensenrechten beginnen met levensbenodigdheden en veiligheid voor het eigen gezin. Daarom is bestrijding van mensonterende honger en armoede wezenlijk. D66 toont daar als sociaal-liberale partij veel oog voor. De keus van Pechtold en D66 om de ontwikkelingssamenwerking niet te verminderen, ondanks het begrotingstekort, was het juiste signaal. PvdA, Groen Links, Christen-Unie, de SP en hopelijk het CDA houden inmiddels ook vast aan het hulpbeleid.

Vind u het vreemd dat ik lid van de VVD gebleven ben? Ik heb die partij vanaf 1975 gediend. (Van 1969 tot 1971 was ik lid van D66 en secretaris van de toenmalige commissie Buitenland.) De VVD heeft zich in mijn periode steeds aan de internationale hulpafspraken gehouden. Maar in april 2008 besloot de VVD fractie plots de hulpbegroting te halveren. Zonder nieuwe argumenten, zonder wijziging van het liberale verkiezingsprogramma. Men negeerde een rapport over liberale ontwikkelingssamenwerking van de Teldersstichting. Ik vertrouw er maar op dat de VVD zijn vergissing in de toekomst herstelt.

Beide partijen zijn liberaal. Beide stellen dat ik hen allebei als lid mag steunen, zolang ik maar geen politieke functie uitoefen. Terecht, want dat zou verwarring veroorzaken. Ik kijk dus naar de verkiezingsprogramma's en daden van beide partijen, als ik op de één of de ander stem. In Den Haag heb

Joris Voorhoeve was fractievoorzitter van de VVD in de Tweede Kamer van 1986 tot 1990 en Minister in het Paarse Kabinet Kok-Van Mierlo van 1994 tot 1998. Hij is hoogleraar Internationale Organisaties in Leiden.

ik in maart op D66 gestemd omdat die volgens mij een beter programma heeft. Op 9 juni stem ik opnieuw D66, niet alleen (maar wel vooral) wegens de internationale samenwerking. De consensus dat we in Nederland 0,7% van het nationaal inkomen aan hulp besteden en 0,1% aan internationale milieusamenwerking wordt breed gedragen. De kans is groot dat ook de volgende coalitie die voortzet. Nederland heeft daar een goede reputatie bij te verliezen.

Natuurlijk, er mag geen geld naar corrupte leiders. De hulpverlening dient steeds alle mogelijkheden voor verbetering te benutten. Het is vooral belangrijk maatschappelijke organisaties in de zwakste landen te steunen die voor mensenrechten opkomen, honger en ziekten bestrijden, basisonderwijs en zuiver drinkwater verschaffen, en voorlichting plus middelen voor geboortepanning geven.

De wereld groeit van 6,7 miljard mensen nu naar 9,2 miljard in 2050. De helft van de huidige wereldbevolking is jonger dan 25 jaar. Er zijn nu twee miljard straatarmen en één miljard rijken. Er komen nog 2,5 miljard mensen bij, vooral in de allerarmste landen.

Honderden miljoenen jongeren zonder opleiding en werk, terwijl overal goedkope wapens voorhanden zijn, vormen een recept voor mondiale politieke onrust. Wie zich zich blindstaart op de renteaftrek voor het eigen huis, heeft weinig oog voor de wereld.

Joris Voorhoeve

Oproep

Blijf niet langs de kant staan. Doe mee met de verkiezingscampagne in Den Haag!

Stuur een mail naar campagne@d66denhaag.nl om je op te geven of voor meer info over de aankomende campagne.

Colofon

Buitenhof is het afdelingsblad van D66 Den Haag. Het blad bevat nieuws van en over de afdeling, bestuur en fractie. De redactie streeft naar een mix van informatieve en opiniërende artikelen. De afdeling is op geen enkele wijze verantwoordelijk voor de inhoud van de artikelen. De verantwoordelijkheid daarvoor ligt uitsluitend bij de redactie.

De redactie bestaat uit Karel Feenstra (hoofdredacteur), Tobias Dander, Gert van IJperen, Songül Arslan, Charlotte Meindersma (fotografie), Tjerk Heringa, Hugo van Haastert en Roman Batenburg de Jong. Foto's nieuwe leden: Douwe Pieter van den Bos

U kunt de redactie bereiken via: D66, Spui 70, 2511 BT Den Haag. E-mail: redactie@d66denhaag.nl.

Karel Feenstra

Charlotte Meindersma

Gert van IJperen

Songül Arslan

Tjerk Heringa

Tobias Dander

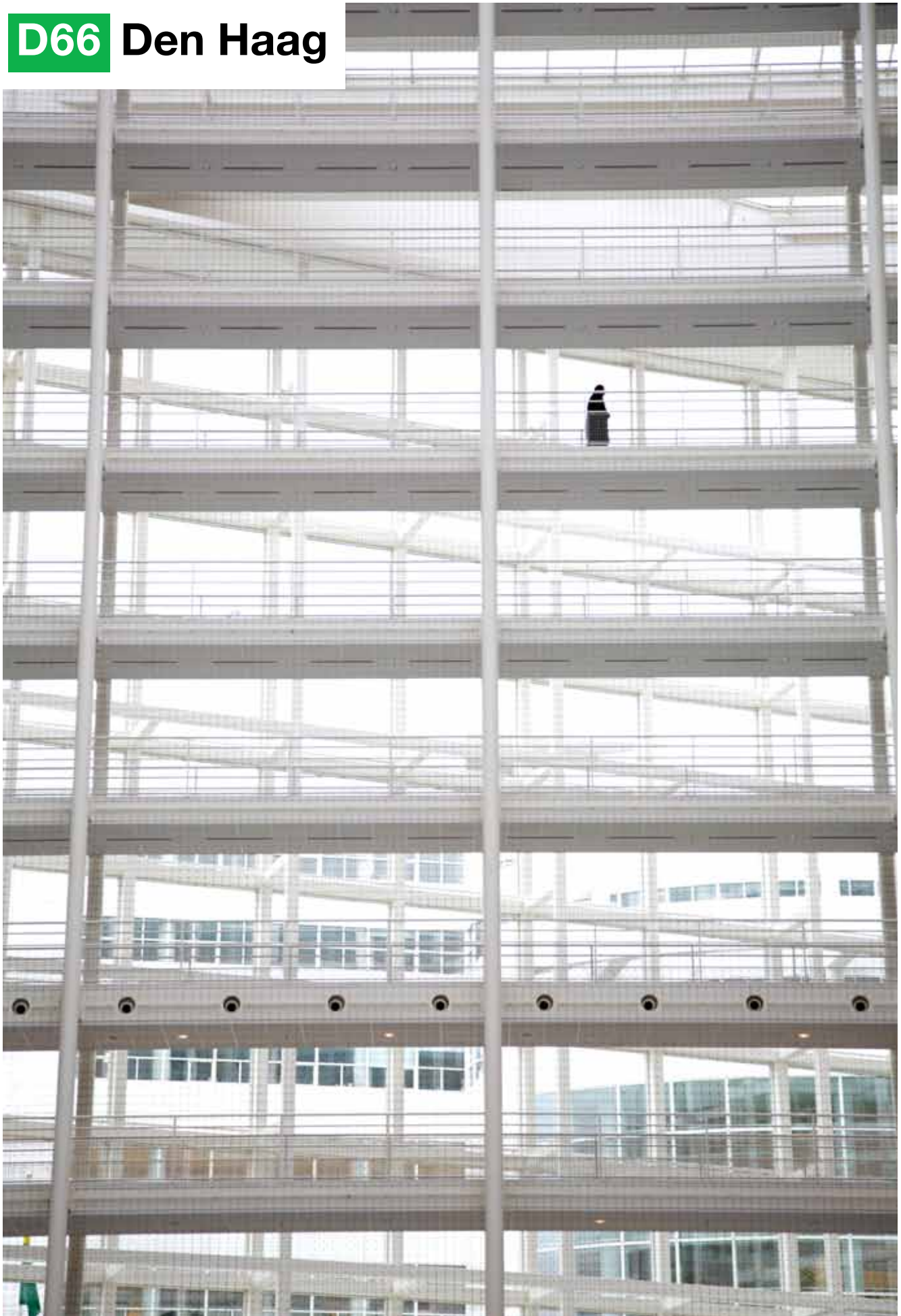

Hugo van Haastert

Roman Batenburg de Jong

D66 Den Haag

Afzender: D66, Spui 70, 2511 BT Den Haag